

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 maja 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z powództwa Z. C. przeciwko S. P., o zapłatę 17.220,79 złotych, utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi w dniu 28.02.2013 roku w sprawie sygnatura akt XIII GNc 7264/12. Ponadto Sąd I instancji przyznał adw. A. D. prowadzącej Kancelaria Adwokacką mieszczącą się przy ul. (...) lok.(...) w Ł. kwotę 2.952,00 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu i nakazał jej wypłacenie z funduszy Skarbu Państwa. Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych: w pozwie z dnia 07.12.2012 roku Z. C. wystąpił o wydanie nakazu zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz od S. P. kwoty 17220,79 złotych tytułem ceny za sprzedane szkło do zniczy. Powód domagał się także zasądzenia na swoją rzecz ustawowych odsetek za opóźnienie w zapłacie dochodzonej należności pieniężnej oraz obciążenia pozwanego kosztami postępowania.

W dniu 28.02.2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wydał nakaz zapłaty w sprawie XIII GNc 7264/12, uwzględniający w całości żądania majątkowe powoda. We wniesionych w dniu 23.04.2013 roku zarzutach od nakazu zapłaty pozwany zakwestionował wysokość roszczenia dochodzonego przez powoda. Pismami procesowymi z dnia 18.03.2014 roku i 20.05.2014 roku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie. Przez kilka lat - do 2013 roku Z. C. sprzedawał S. P. szkło zniczowe na podstawie odrębnych umów sprzedaży, których zawarcie każdorazowo było poprzedzone wyborem danego asortymentu towarów przez nabywcę. Wybrane przedmioty były dostarczane kupującemu w zamówionej ilości transportem zbywcy wraz z fakturą, która była kwitowana po sprawdzeniu towaru. W ten sam sposób Z. C. sprzedał kontrahentowi szkło zniczowe wyszczególnione w wystawionej przez zbywcę w dniu 06.09.2011 roku fakturze VAT o numerze (...). przewidującej zapłatę przez kupującego w terminie do dnia 05.11.2011 roku ceny w łącznej kwocie 17220,79 złotych. Pismem z dnia 16.08.2012 roku sprzedawca wezwał kontrahenta m.in. do spłaty zadłużenia wynikającego z przedmiotowej faktury VAT w terminie 7 dniowym pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Pismem z dnia 18.10.2012 roku S. P. potwierdził istnienie swojego zadłużenia wobec Z. C. określając jego ogólną wysokość na kwotę 31930,01 złotych. Mimo kolejnego wezwania do zapłaty kwoty 17220,79 złotych skierowanego do nabywcy pismem z dnia 22.11.2012 roku S. P. do chwili obecnej nie uregulował wskazanej sumy w jakiegokolwiek części. S. P. uwzględnił wystawioną przez kontrahenta fakturę VAT o numerze (...) w prowadzonej przez siebie ewidencji takich faktur. W tak określonym stanie faktycznym Sąd I instancji przyjął zasadność powództwa w całości. Wskazał, że strony postępowania zawarły w dniu 06.09.2011 roku umowę sprzedaży w rozumieniu art. 535 k.c. dotyczącą sprzedaży szkła zniczowego, potwierdzoną fakturą załączoną do pozwu. Umowa ta została prawidłowo wykonana przez powoda, który dostarczył kontrahentowi cały objęty nią towar, którego ilość, wartość i jakość nie zostały skutecznie zakwestionowane przez nabywcę w toku niniejszego procesu. Mając na uwadze zarysowane okoliczności, sąd I instancji uznał powództwo o zapłatę kwoty 17220,79 złotych za uzasadnione w całości i na podstawie wcześniej powołanego unormowania obciążył pozwanego obowiązkiem jej zapłaty na rzecz powoda. Zasądzeniu podlegały także ustawowe odsetki za opóźnienie w zapłacie uwzględnionego roszczenia, o których orzeczono na podstawie art.481 § 1 i 2 k.c.. opierając się na treści zgłoszonego w tym zakresie żądania oraz na zapisie o terminie zapłaty spornej sumy oznaczonym w fakturze załączonej do pozwu. Rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów procesu oparte zostało na zasadzie odpowiedzialności za jego wynik, ujętej w art. 98 § 1 i 3 k.p.c., skutkując obciążeniem pozwanego obowiązkiem zapłaty z tego tytułu na rzecz powoda kwoty 2633 złote. Sąd Rejonowy przyznał adwokatowi A. D. kwotę 2952 złote tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, zgodnie z dyspozycją § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu /tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r.. poz.461/.

Przedmiotowe orzeczenie w całości apelacją zaskarżył pozwany, który zarzucając rozstrzygnięciu obrazę przepisów prawa procesowego, mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to:

1) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. - poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w przedmiotowej sprawie, skutkującego dowolną, a nie swobodną oceną dowodów, wbrew zasadom doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, polegającą na bezzasadnym ustaleniu przez Sąd I instancji, że powód dostarczył pozwanemu towar wyszczególniony na załączonych do pozwu fakturach VAT, w sytuacji gdy powód tego twierdzenia nie udowodnił, albowiem nie przedstawił dowodu wydania towaru pozwanemu,

2) art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w przedmiotowej sprawie, skutkującego dowolną, a nie swobodną oceną dowodów, wbrew zasadom doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, polegającą na bezzasadnym ustaleniu przez Sąd I instancji, że pozwany potwierdził istnienie zadłużenia względem powoda w piśmie z dnia 18 października 2012 r., w sytuacji gdy w piśmie tym pozwany sygnalizował powodowi niezgodności salda, a z pisma tego nie wynika, że obejmuje ono należności objęte fakturą VAT nr (...),

wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na rzecz pełnomocnika kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, które ani w części ani w całości nie zostały opłacone według norm prawem przepisanych.

Powód w odpowiedzi na apelację pozwanego wniósł o oddalenie apelacji w całości jako oczywiście bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego podlegała oddaleniu jako bezzasadna. Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. podkreślić należy, że z jego treścią Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. Powołany przepis stanowi wyraz obowiązującej w procedurze cywilnej zasady swobodnej oceny dowodów. Ocena wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych środków dowodowych stanowi podstawowe zadanie sądu orzekającego, przy czym powinna być ona dokonana w sposób konkretny, w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał dowodowy. W niektórych przypadkach ustawodawca "narzuca" określoną moc dowodową danego środka (np. art. 11, 246, 247 KPC). Przyjmuje się, że moc dowodowa oznacza siłę przekonania o istnieniu lub nieistnieniu weryfikowanego w postępowaniu dowodowym faktu, uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych. Z kolei wiarygodność danego dowodu wynika z jego indywidualnych cech i obiektywnych okoliczności, za względu na które zasługuje on w ocenie sądu na wiarę lub nie (zob. J. Klich-Rump, Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia sądowego w procesie cywilnym, Warszawa 1977, s. 132 i n.). Swobodna ocena dowodów nie może być dowolna. Z tych względów przyjmuje się, że jej granice wyznaczane są przez kryteria: logiczne, ustawowe i ideologiczne (zob. wyr. SN z 12.2.2004 r., II UK 236/03, Legalis). Sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków poprawnych logicznie. Zastrzeżona dla sądu swobodna ocena dowodów nie opiera się na ilościowym porównaniu przedstawionych przez świadków i biegłych spostrzeżeń oraz wniosków, lecz na odpowiadającym zasadom logiki powiązaniu ujawnionych w postępowaniu dowodowym okoliczności w całość zgodną z doświadczeniem życiowym (wyr. SN z 20.3.1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980, Nr 10, poz. 200). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 KPC, choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć równie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne (wyr. SN z 27.9.2002 r., IV CKN 1316/00, Legalis). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyr. SN z 27.9.2002 r., II CKN 817/00, Legalis; wyr. SN z 16.12.2005 r., III CK 314/05, OwSG 2006, Nr 10, poz. 110). Czynniki ustawowe ogranicza sąd w możliwości dokonania oceny

jedynie tych dowodów, które zostały prawidłowo przeprowadzone, według reguł określonych przez ustawodawcę, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (post. SN z 11.7.2002 r., IV CKN 1218/00, Legalis; wyr. SN z 9.3.2005 r., III CK 271/04, Legalis). Oznacza to, że przy ocenie mocy i wiarygodności dowodów sąd bierze pod rozwagę nie tylko "materiał dowodowy", ale także wyjaśnienia informacyjne stron, oświadczenia, zarzuty przez nie zgłaszane, zachowanie się stron podczas procesu przejawiające się np. w odmowie lub utrudnieniach w przeprowadzeniu dowodów, itp. (wyr. SN z 24.3.1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, Nr 10, poz. 382). Za czynnik ideologiczny warunkujący granice swobodnej oceny dowodów uznaje się poziom świadomości prawnej sędziego, na którą składa się znajomość przepisów prawa, doktryny i orzecznictwa, jak ogólna kultura prawna oraz system pozaprawnych reguł i ocen społecznych (zob. W. Siedlecki, Realizacja zasady swobodnej oceny dowodów w polskim procesie cywilnym, NP 1956, Nr 4). Sąd II instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu I instancji bez konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia (wyr. SN z 4.10.2007 r., V CSK 221/07, Legalis). Uprawnienie to w przypadku dowodów z zeznań świadków czy też z przesłuchania stron jest uzasadnione w szczególności wówczas, gdy dowody te mają jednoznaczną wymowę, a ocena sądu I instancji jest oczywiście błędna. Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd I instancji, nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd II instancji odmiennego stanowiska, o ile tylko ocena ta nie wykroczyła poza granice określone w powołanym przepisie (wyr. SN z 21.10.2005 r., III CK 73/05, Legalis). W kontekście przedstawionych rozważań Sąd Okręgowy uznał ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonaną przez Sąd I instancji za prawidłową, zgodną z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego.

W szczególności zaznaczyć należy, iż współpraca handlowa między stronami nie miała charakteru jednorazowego, zaś czas jej trwania i powtarzalność zawieranych między nimi umów sprzedaży wskazywała na utrwalony charakter i sposób zawierania i realizowania powyższych kontraktów. W przypadku każdej z umów sprzedaży, w tym również umowy zakwestionowanej przez pozwanego, strony za podstawę wzajemnych rozliczeń przyjmowały formę księgową w postaci faktury VAT wystawianej przez powoda, dostarczanej pozwanemu, przy czym strony nigdy nie wymagały wystawiania odrębnych dowodów potwierdzających dokonanie dostawy towaru przez powoda pozwanemu. Potwierdzeniem faktu wykonania umowy w części kwestionowanej przez pozwanego było wystawienie potwierdzenia salda, w którym wprawdzie nie została wymieniona wprost sporna faktura, jednak pozwany na tym etapie nie zakwestionował czy też nie podnosił względem powoda okoliczności niedostarczenia towaru, co do którego powód dochodził zapłaty w niniejszym postępowaniu. W tym aspekcie nie sposób również uznać zasadności naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 6 k.c., który został oceniony przez Sąd Rejonowy w sposób właściwy, który doprowadził do uznania, iż powód udowodnił swoje roszczenie zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację apelację pozwanego należało uznać za niezasadną i jako taką oddalić na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania.

Sąd Okręgowy przyznał adwokatowi A. D. zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, zgodnie z dyspozycją § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu /tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r.. poz.461/.